

УДК 81'0

РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНИХ ХАРАКТЕРИСТИК АНГЛОМОВНИХ ЮРИДИЧНИХ ТЕРМІНІВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ (на матеріалі офіційних текстів міжнародно-правових документів)

ШКУТА О.Г.

Київський національний лінгвістичний університет

У статті описано структурно-семантичні характеристики англомовних юридичних термінів в офіційних текстах міжнародно-правових документів та запропоновано способи їх репрезентації українською мовою. Проаналізовано дефініції понять *термін, юридичний термін* та суміжних з ними понять спеціального призначення; з'ясовано дефініції понять *переклад, інтерпретація, розуміння* як ключових дескрипцій багатогранного процесу перекладу. Установлено, що англомовні юридичні терміни в офіційних текстах міжнародно-правових документів є однокомпонентними і багатоконпонентними. Змодельовано дії перекладача в репрезентації англомовних юридичних термінів в офіційних текстах міжнародно-правових документів українською мовою.

Ключові слова: термін, юридичний термін, переклад, інтерпретація, розуміння, офіційні тексти, міжнародно-правові документи.

SHKUTA Olena Heorhiiivna,

Lecturer,

Kyiv National Linguistic University,

e-mail: lena.ov4aruck@ukr.net

REPRESENTATION OF STRUCTURAL AND SEMANTIC FEATURES OF ENGLISH LEGAL TERMS IN UKRAINIAN LANGUAGE (IN OFFICIAL INTERNATIONAL LEGAL TEXTS)

Introduction. The article focuses on the structural and semantic features of the English legal terms in the official texts of international legal texts and suggests the ways of finding their Ukrainian analogues. **Purpose.** The paper aims to outline the structural and semantic characteristics of the English legal terms in the official international legal texts. **Methods.** The methodology of the paper is based on analytical, comparative and typological, and descriptive analysis used to identify and classify structural and semantic features of English legal terms and their translating into Ukrainian. Comparative and typology analysis enables to compare the structure and semantics of legal terms in two languages. **Results.** The paper works out: 1) the methods of structural and semantic analysis of English legal terms used in official international legal documents; and 2) the ways of their interpreting and translating into Ukrainian. The paper stresses upon special features of English legal terms which should be taken into consideration in the process of finding their analogues in Ukrainian. It often depends on the context. The adequacy and equivalency of such terms translation into another language often depends on the category of informative determinacy / indeterminacy of the source legal text. **Conclusion.** On the basis of functional, structural and semantic characteristics of English legal terms the paper suggests the instructions of their interpretation and translation into Ukrainian.

Keywords: term, legal term, official texts, translation, interpretation, legal documents.

Формулювання проблеми та обґрунтування актуальності її розв'язання. У центрі уваги мовознавців широкої популярності набуває мова юриспруденції – мова відповідних документів і протокольних промов працівників правосуддя, – у межах якої сформувалася *юридична термінологія* як одна з найбільш значущих галузевих терміносистем. Юридичні терміни широко застосовують не тільки в професійному середовищі, а й в інших сферах мовної комунікації. У зв'язку з цим постають проблеми чіткого визначення структурно-семантичних характеристик

юридичних термінів в англomовних міжнародно-правових документах. Саме тому питання перекладу юридичної термінології в текстах міжнародного права входить до кола найскладніших питань у галузі перекладознавства, адже термінологічні одиниці належать до складу лексики, яка розвивається швидкими темпами, користується попитом у фахівців різних сфер, зокрема й у міжнародно-правовому дискурсі.

У процесі перекладу юридичної термінології неминуче виникають певні труднощі, бо адекватний переклад не можливий без додаткових фонових (дискурсивних) знань, пов'язаних із походженням, класифікацією, функціонуванням та специфікою перекладу різнотипних юридичних термінів.

Актуальність теми дослідження зумовлена зорієнтованістю правової лінгвістики на вивчення структурно-семантичних характеристик англomовних юридичних термінів у текстах міжнародно-правових документів, а також на з'ясування дій / кроків перекладача, важливих для досягнення адекватності – коректної інтерпретації тих чи інших юридичних термінів різних рівнів, а також великою кількістю міжнародних зв'язків України з іншими країнами світу, необхідністю підписання різноманітних угод, конвенцій тощо.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розділ лінгвістики, що розглядає питання мови і права, охарактеризований у науковій літературі як “legal linguistics” (“правова лінгвістика”). Правова лінгвістика – це сукупність усіх методів і результатів досліджень, пов'язаних із питаннями зв'язку мови й правових норм, що відповідають вимогам сучасної лінгвістики. Варто зауважити, що сучасне розуміння правової лінгвістики значно розширилося, оскільки змінилися вимоги сучасної лінгвістики. Змінилося співвідношення правознавства та мовознавства у вивченні мовних питань у правовій галузі і значно зросла роль лінгвістичних досліджень у цій галузі. Так, гейдельбергська науково-дослідна група визначає цю галузь досліджень як “науково-теоретичну і повсякденно-практичну сферу дотику методичного сприйняття мови в юриспруденції та лінгвістичний аналіз мови в значенні практичної семантики” [15, с. 35].

На сьогодні в центрі уваги багатьох лінгвістів постає *мова юриспруденції* – мова відповідних документів і протокольних промов працівників правосуддя – ключовим поняттям якої є *юридичний термін*, який витлумачують як “слово або словосполучення, яке вжито в законодавстві і яке є узагальненим найменування юридичного поняття, має точне й певне значення й вирізняється смисловою однозначністю, функціональною стійкістю” [9].

Одним із актуальних аспектів взаємодії мови і права є переклад юридичних текстів. Дослідницький інтерес до проблем теорії і практики юридичного перекладу зумовлений розвитком міжнародних відносин, збільшенням обсягу правового регулювання і розширенням термінологічного апарату права. Учені наголошують, що набула актуальності проблема інтерпретації юридичного тексту при перекладі. Від того, наскільки правильно перекладач використовує прийоми перекладу, залежить правильне розуміння перекладеного тексту, що особливо важливо для текстів спеціального характеру [2, с. 48].

Мета статті – з'ясувати структурно-семантичні характеристики англomовних юридичних термінів в офіційних текстах міжнародно-правових документів та запропонувати способи їх репрезентації українською мовою.

Завдання:

- проаналізувати дефініції понять *термін*, *юридичний термін* та суміжними з ними понять спеціального призначення;
- порівняти дефініції понять *переклад*, *інтерпретація*, *розуміння* як ключових дескрипцій багатостороннього процесу перекладу;
- визначити структурно-семантичні характеристики англomовних юридичних термінів в офіційних текстах міжнародно-правових документів;
- змоделювати дії перекладача у репрезентації англomовних юридичних термінів в офіційних текстах міжнародно-правових документів українською мовою.

Об'єктом дослідження послуговували юридичні терміни, дібрані з офіційних текстів міжнародно-правових документів. **Предмет дослідження** – способи репрезентації цих термінів українською мовою в офіційних перекладах.

Виклад основного матеріалу дослідження. Специфіка перекладу правових документів зумовлена насамперед наявністю в мові-джерелі сталих термінів і словосполучень, що використовуються в юридичній сфері.

Більшість лінгвістів вважає, що термін – це не тільки слова (непохідні, похідні, складні, абрєвіатури), а й словосполучення, які називають термінами-словосполученнями, термінологічними словосполученнями, багатослівними, багатоелементними або багатокомпонентними термінами. Справді, формальні ознаки терміна відбивають майже всі його дефініції, відомі в науковій літературі. Зокрема, А.В. Суперанська визначає термін як спеціальне слово чи словосполучення, що прийняте в професійному середовищі і використовується за особливих умов [13, с. 181]. Згідно з визначенням М.М. Глушко, термін – це слово або словосполучення для вираження понять і позначення предметів, що володіє, завдяки наявності в нього точної дефініції, чіткими семантичними межами і тому є однозначним в певній класифікаційній системі [3, с. 98]. Б.Ю. Городецький вказує на те, що термін становить собою слово або словосполучення певної підмови, у певному фіксованому узуальному значенні, для якого існує визначена дефініція в рамках конкретного виду людської діяльності. Слід звернути увагу, що носії підмови у використанні терміна свідомо орієнтуються на цю дефініцію [4, с. 135]. С.П. Хижняк пропонує вважати термінологічним в межах системи термінів права будь-яке слово або словосполучення, що позначає ключове поняття правової норми, відзначаючи, що характер термінологічності при цьому може бути різним [15, с. 58].

Ураховавши функціональні, структурні та семантичні характеристики юридичних термінів, вважаємо оптимальним таке визначення **юридичного терміна**: це слово або словосполучення, що вживається в умовах функціонування юридичного підстилю офіційно-ділового стилю мови, що виражає ключове поняття правової норми, має чіткі семантичні межі та фіксовані можливості сполучуваності.

Найбільші труднощі викликає переклад не власне юридичних термінів, зафіксованих у тлумачних і перекладних словниках і довідниках, а одиниць лексико-семантичної системи мови, значення яких у конкретних правових документах визначається лінгвокультурним контекстом. Особлива складність виникає з перекладом текстів, що належать до регіонального й національного права. Наприклад:

англ. *The Parties shall identify areas of mutual interest and seek to develop cooperative programs or projects, hereinafter referred to as "Programs," in the exploration and peaceful uses of outer space and shall work closely together to this end.*

укр. *Сторони визначають сфери взаємного інтересу та прагнуть розвивати програми або проекти співробітництва (далі – Програми) в галузі дослідження та використання космічного простору в мирних цілях і тісно працюють разом у цьому напрямі.*

Залежність значення слова від контексту, у якому воно використовується, стає причиною численних помилок перекладу з мови оригіналу, у зв'язку з чим постає питання про якість перекладу. Основними ознаками якісного перекладу прийнято вважати його точність, зрозумілість і відповідність вимогам стилю.

Як вказує М.М. Мушчиніна, залежно від типу юридичного тексту, його функції та адресата, роль ознак зрозумілості, точності і стилю перекладу може бути різною. Так, наприклад, при перекладі юридичних дискусій, призначених для ознайомлення з певними правовими питаннями широкого кола читачів, зрозумілість і стиль можуть виявитися важливішими за точність передання інформації. А в перекладі вироку, який повинен бути приведений у виконання в іншій країні, точність є найважливішою вимогою [8, с. 248].

Цілком очевидно, що якісний переклад передбачає дотримання двох основних умов: адекватності перекладу та еквівалентності текстів. Під *адекватністю* мають на увазі відтворення в перекладі функції вихідного повідомлення, а *еквівалентністю* називають максимально можливу лінгвістичну близькість текстів оригіналу й перекладу [10, с. 335]. Слід відзначити, що досягти абсолютної еквівалентності при перекладі не можливо. Причини цього вбачають, по-перше, в специфічності семантики мовних знаків в різних мовах; по-друге, в несумісності “картин світу”, створюваних мовами; і, нарешті, у відмінностях самої реальності, культури й цивілізації носіїв різних мов [6, с. 4]. Справді, особисті установки й характеристики перекладача не можуть не позначитися як на етапі інтерпретації вихідного тексту, так і на етапі створення нового тексту мовою перекладу. Звідси виникає один з відомих парадоксів перекладу – зіткнення комунікативних установок перекладача з установками автора. При цьому завдання перекладача ускладнюються тим, що він повинен не просто передати інформацію, а й зрозуміти зміст висловлювання, враховуючи лінгвокультурний контекст створення конкретного тексту.

Цілком очевидно, що задум перекладу, який формується як продукт розумової діяльності перекладача, не віддільний від перекладацького бачення авторського задуму, від перекладацького осмислення тексту, від інтерпретації перекладачем вихідного документу, інакше – від його тлумачення, а у відповідних випадках від професійного текстологічного обстеження і свого роду герменевтичного аналізу оригінального тексту – з метою його адекватного перевтілення в мовній матерії тексту, що перекладається [11, с. 113].

Слід відзначити, що зараз з’являється чимало досліджень, у яких як юридичний текст, так і процес його перекладу іноземною мовою розглядають саме з позицій герменевтики. Дослідники вказують на те, що *переклад* – це не лише відтворення тексту в іншій системі мовних знаків, а й в іншій культурі, його не можна просто перекодувати, а потрібно ще й пояснити, розтлумачити, інтерпретувати [12, с. 268].

Сучасне перекладознавство, спираючись на концепти різних течій герменевтики, пропонує велику кількість визначень терміна *інтерпретація*. При цьому закономірно, що *інтерпретація* визначається в тісному взаємозв’язку з *розумінням*. Так, наприклад, Е.Д. Богатирьова визначає *перекладацьку інтерпретацію* як основу розуміння, тобто як основу встановлення діалогу між текстом і перекладачем; як виявлення прихованого змісту, що проходить крізь призму свідомості перекладача; як ряд дій, спрямованих на ініціацію творів до діалогу і на здійснення цього діалогу [1]. В.З. Дем’янков розглядає *розуміння* як оцінку результату інтерпретації, втілену по-різному залежно від особистісних характеристик інтерпретатора [5, с. 309].

Таким чином, інтерпретація й розуміння тексту – це важливі складові непростого й багатогранного процесу перекладу.

Однією з вимог до створення юридичного тексту є його інформаційна визначеність, що передбачає однозначність тлумачення. Однак інформаційна визначеність тексту оригіналу не завжди є запорукою того, що перекласти його можна лише одним-єдиним способом. Це зумовлено тим, що для перекладу єдино можливого позначення поняття в мові-джерелі може бути декілька варіантів (синонімів) в іноземній мові.

Найбільшу свободу у виборі засобів вираження дає художній текст. Правові акти, які стосуються юридичного підстилю, – найзамкнутішого з усіх стилів сучасної мови – офіційно-ділового – вимагають максимально точного вибору слова при перекладі. У зв’язку з цим ще одна проблема, що виникає при перекладі правових документів, полягає в тому, що професійний перекладач, не маючи юридичної освіти, не завжди здатний правильно витлумачити текст, а отже й підібрати найбільш прийнятний термінологічний відповідник.

Ще більшу складність для перекладу становлять тексти, які припускають варіативність інтерпретації. Типовим випадком невизначеності є омонімія і полісемія лексичних одиниць і синтаксичних конструкцій. Наприклад, термінологічне словосполучення *business corporation* може перекладатися не тільки як *підприємницька корпорація*, а й як *акціонерне товариство*.

Термін *life office* має два еквіваленти: 1) контора зі страхування життя; 2) довічна посада. При тлумаченні багатозначних термінів необхідно орієнтуватися на широкий контекст або розраховувати на обізнаність перекладача.

А.Б. Бушев ілюструє проблему полісемії і поліеквівалентності в професійній мові на прикладі слова *повертати* в значенні *віддавати*, що має такі відповідності при перекладі:

“... *обов'язок і т.п.* ” = “*to redeem, to refund, to reimburse*”, “... *зплатити*” = “*to pay back, to repay*”, “... *власність*” = “*to restore property*”, “... *довіру, свободу*” = “*to regain confidence (freedom)*”, “... *справу з суда нижчої інстанції до суда вищої інстанції*” = “*to relegate (remand) a case to a lower court*”, “... *справу у колишній юридичній стан*” = “*to revert a case*”, “... *справу на дослідження (на повторний розгляд)*” = “*to remit (recommit) a case for further inquiry*” [2, с. 59].

Подібну семантичну залежність від контексту демонструє, за твердженням вченого, і термін *санкція*, який у значенні “схвалення, дозвіл” має відповідність *approval, assent, authorization, sanction*, а в значенні “штраф” може бути перекладений одним з таких еквівалентів: *penalty, penal measure, sanction*. З цих прикладів видно, що еквівалентність при перекладі правового тексту визначається мікроконтекстом.

Більш того, терміни, синонімічні в одній галузі права, іноді розходяться за значенням в іншій (англ. *registration at the place of residence and registration at the place of stay* – укр. *реєстрація та взяття на облік*) [9].

Т.П. Некрасова вважає, що юридичний переклад з мови-джерала на цільову мову ускладнюють також “термінологічні колізії, у рамках яких “стикаються” терміни офіційних текстів міжнародних договорів і термінологія сучасного права” [9].

Прикладом такої колізії можуть служити терміни *фірмове найменування* і *комерційне позначення*. В офіційній версії Паризької конвенції про охорону промислової власності термін *trade name* перекладено як *фірмове найменування*, при цьому в Цивільному кодексі *фірмове найменування* витлумачено інакше, а еквівалентом використовуюваного в Паризькій конвенції терміна *trade name* обрано термін *комерційне позначення* [9].

При перекладі англomовних правових текстів певні труднощі викликає інтерпретація багатокомпонентних юридичних термінів, які через свою структурно-семантичну специфіку вимагають особливої уваги.

Однокомпонентні й багатокомпонентні терміни є в будь-якій підмові, зокрема й у мові права. Так, згідно з класифікацією Л.Б. Ткачова, всі юридичні терміни можна поділити на три групи: прості однокомпонентні терміни, наприклад, *assent* (*акцент*), *auction* (*аукціон*), *exchequer* (*казначейство*), *taxation* (*оподаткування*), *lawfully* (*законно*); складні двокомпонентні терміни, наприклад, *taxpayer* (*платник податків*), *chairman* (*голова судового засідання*), *ombudsman* (*уповноважений з прав людини*); термінологічні сполучення [14, с. 85].

Прості однокомпонентні терміни виникають унаслідок афіксації або переосмислення загальнолітературних слів. Складні двокомпонентні терміни утворюються на основі додавання або переосмислення загальноживаного складного слова. Крім того, науковці формують однокомпонентні й двокомпонентні терміни з елементів класичних мов або запозичують з їх іншої термінологічної сфери.

Термінологічні сполучення – це багатокомпонентні, окремо оформлені, семантично цілісні поєднання, утворені з двох, трьох або більше елементів, наприклад: *фізична особа* – *natural person*, *правила техніки безпеки* – *safety precautions*, *інститут боротьби з фінансово-економічними*

злочинами – *Financial Fraud institute*, водіння автотранспортного засобу в стані алкогольного сп'яніння – *driving under the influence*, комісія ООН з прав людини – *the United Nations High Commission for Human Rights*.

Термінологічні словосполучення – різноманітні й неоднорідні. Деякі з них тяжіють до групи вільних словосполучень, тоді як інші схожі на фразеологічні одиниці і, отже, мають семантичну цілісність, наприклад: *Caesar is wife* (людина поза підозрою), *the unwritten law* (неписаний закон), *the Home Office* (Міністерство внутрішніх справ), *common law damages* (порушення загального права), *old offender* (рецидивіст).

Ураховуючи ступінь смислової розкладності багатокомпонентних термінів, Д.С. Лотте поділяє їх на 4 типи: *розкладені*, у яких обидві частини вживаються в неспотвореному значенні; *умовно розкладені*, у них одна частина – термін, а інша – нетермін; *напіврозкладені*, де обидві частини терміни, але одна з них застосована в спотвореному значенні; *нерозкладні*, де або обидві частини не є термінами, або одна частина – термін в спотвореному значенні [7, с. 38].

Слід відзначити, що семантична цілісність термінологічних сполучень зумовлена не тільки їх розкладністю, а й синтаксичним зв'язком. Відомо, що між компонентами словосполучень буває сурядний, наприклад, як в традиційних для юридичної мови дублетах і синонімах (*terms and conditions, aid and abet, due and payable, tall or charge, rank or rate, repeal or revoke*), і підрядний зв'язок (*роздільне проживання подружжя за рішенням суду – limited divorce, вирок суду з невизначеним терміном тюремного ув'язнення – intermediate sentence, правила збору, зберігання та подання речових доказів – rules of evidence, надати рада на місці – to render on-the-spot advice*), який домінує. При цьому в структурі словосполучення розмежовують головне і залежне слово. Залежно від морфологічних ознак головного слова прийнято виділяти:

– іменні (субстантивні) і ад'єктивні словосполучення: *absentee owner – які тривалий час відсутній власник нерухомості, actual possession – фактичне володіння, strike warning – попередження про страйк, sudden policy change – раптова зміна політики, combined operation headquarters – штаб спільних дій;*

– дієслівні словосполучення: (*to uphold the decision (залишити рішення в силі), to allow the appeal (задовольнити апеляцію), to upset the discretion of (ставити під сумнів / оскаржувати правочинність), to recover treble damages (відшкодувати збитки в потрібному розмірі)*).

Аналіз двочленних термінологічних словосполучень показав, що їхній перший елемент українською мовою можна перекласти: а) прикметником (*book value – балансова вартість, class action – груповий позов, condition precedent – попередня умова*); б) іменником в родовому відмінку (*claim preclusion – припинення подання позову, court reporter – секретар суду*); в) іменником з прийменником (*bankruptcy court – суд у справах про банкрутство, bearer bill – вексель на пред'явника, credit sale – продаж у кредит*); г) дієприкметниковим зворотом або підрядним реченням (*casualty loss – збиток, викликаний непередбачуваною подією, facility bonds – облігації муніципальної позики, прибутки від яких не включаються в базу оподаткування*).

Отже, алгоритм інтерпретації та перекладу багатокомпонентних термінів охоплює такі дії: 1) визначення частини мови і функціонально-стильової належності компонентів терміна; 2) виділення слова, що визначається (останнє слово атрибутивного ланцюжка); 3) аналіз смислових зв'язків між елементами словосполучення і поділ їх на смислові групи (аналіз проводиться зліва направо); 4) переклад словосполучення, починаючи з указанного слова шляхом підбору відповідності для кожної смислової групи (переклад смислових груп проводиться справа наліво).

Так, у словосполученні *mineral supply contract* усі три компоненти є термінами-іменниками, де *contract* – слово, що визначає, *mineral* і *supply* – визначальні слова, пов'язані з двома смисловими групами за типом підпорядкування: *mineral supply* (постачання мінералів – переклад за допомогою родового відмінка і зміни порядку слів), *mineral supply contract* (контракт на постачання мінералів – переклад за допомогою прийменника).

Багатокомпонентний термін може починатися з власної назви на позначення географічного об'єкта, яку перекладають українською мовою за допомогою прикметника, іменника з прийменником або іменника в родовому відмінку: *London Bar Association* (асоціація адвокатів Лондона), *York-Antwerpen Rules* (Правила Йорка-Антверпена), *Paris peace talks* (мирні переговори в Парижі).

В юридичній англійській мові поширені термінологічні словосполучення, що починаються з прикметника або дієприкметника. У цьому випадку доцільно з'ясувати смислову належність такого визначення: *declaratory judgment action* (деклараторний установчий позов), *court-annexed settlement devices* (дозволені судом кошти врегулювання суперечок).

Якщо прикметник інкорпорований в словосполучення, воно перекладається прикметником-визначенням до іменника в постпозиції: *adult criminal prosecution* (кримінальне переслідування повнолітнього), *bar final examination* (заключний допит захистом), *Western Hemisphere Industrial Property Organization* (організація з питань промислової власності країн західної півкулі).

До складу атрибутивної групи можуть входити інші частини мови, наприклад дієслова, дієприкметники й числівники. Такі смислові групи перекладають дієприслівниковим зворотом або підрядним реченням: *defendant pending appeal* (нідсудний, який чекає результатів розгляду апеляційної скарги на винесений у його справі вирок), *one man company* (компанія, що складається з однієї особи), *take care clause* (пункт конституції США, що зобов'язує дбати про точне виконання законів).

Наведені приклади свідчать про те, що переклад багатокомпонентних юридичних термінів, які не мають регулярних еквівалентів, здебільшого є описовим.

Англ. *On a reciprocal basis, each Party shall use reasonable efforts to facilitate, in accordance with its laws and regulations, the entry to and exit from its territory of personnel engaged in joint activities pursuant to this Agreement.*

Укр. *На основі взаємності кожна Сторона відповідно до свого законодавства докладатиме максимум зусиль для полегшення в'їзду на її територію та виїзду з неї персоналу, який задіяний у спільній діяльності згідно із цією Угодою.*

Висновки й перспективи подальших досліджень. Підсумовуючи зазначене вище, можемо констатувати, що процес перекладу обов'язково передбачає перетворення тексту, яке залежить від розуміння та інтерпретації перекладача. При цьому юридичний переклад є більше актом міжкультурної комунікації, ніж актом міжмовної комунікації, оскільки в перекладацький контакт вступають різні правові системи і правові культури, відмінності між якими зумовлюють багато проблем при їх інтерпретації. У перспективі – поглиблене дослідження особливостей перекладу юридичних текстів іншими мовами.

ЛІТЕРАТУРА

1. Богатырева Е.Д. Художественный перевод как интерпретация: на материале французских переводов поэмы А.С. Пушкина "Медный всадник" : автореф. дисс. ... канд. филол. наук : спец. 10.01.08 [Электронный ресурс] / Е.Д. Богатырева. – М., 2007. – Режим доступа : <http://imli.ru/index.php/dissertatsionnyj-sovet-d-002-209-02-obshchee/dissertatsionnyj-sovet-d-002-209-02/1565-bogatyreva-e-d>
2. Бушев А.Б. Терминообразование в юридическом дискурсе и способы перевода терминов / Александр Борисович Бушев. – М., 2010. – 243 с.
3. Глушко М.М. Функциональный стиль общественного языка и методы его исследования / Магда Максовна Глушко. – М. : Изд-во МГУ, 1974. – 120 с.
4. Городецкий Б.Ю. Термин как семантический феномен (в контексте переводческой лексикографии) / Борис Юрьевич Городецкий. – М. : Наука, 2006. – 204 с.

5. Демьянков В.З. Лингвистическая интерпретация текста: Универсальные и национальные (идиозннические) стратегии / Валерий Закиевич Демьянков // Языки славянской культуры. – 2001. – С. 309–323.
6. Комиссаров В.Н. Общая теория перевода. Проблемы переводоведения в освещении зарубежных ученых : учеб. пособие / Вилен Наумович Комиссаров. – М. : ЧеРо, 2000. – 136 с.
7. Лотте Д.С. Основы построения научно-технической терминологии / Дмитрий Семенович Лотте. – М. : Изд-во Академии наук СССР, 1961. – 159 с.
8. Мушнина М.М. О правовой лингвистике в Германии и Австрии / Мария Михайловна Мушнина. – Барнаул : Алтапресс, 2004. – 351 с.
9. Некрасова Т.П. Особенности перевода юридической терминологии с русского языка на английский язык : автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.20 [Электронный ресурс] / Т.П. Некрасова – М., 2013. – Режим доступа : <http://www.dissercat.com/content/osobennosti-perevoda-yuridicheskoi-terminologii-s-russkogo-yazyka-na-angliiskii-yazyk>
10. Сдобников В.В. Теория перевода : учеб. для студентов лингвистических вузов и факультетов иностранных языков / Вадим Виталиевич Сдобников. – М. : АСТ: Восток-Запад, 2007. – 448 с.
11. Семко, С.А. О герменевтическом аспекте перевода / С.А. Семко, Г.П. Рябов // Информационно-коммуникативные аспекты перевода : сб. науч. тр. – Нижний Новгород : НГЛУ им. Н.А. Добролюбова, 1998. – Ч. 2. – С. 110–119.
12. Соколов Ф.А. Перевод как эстетическая интерпретация текста / Федор Алексеевич Соколов // Эстетика и этика в изменяющемся мире. – СПб. : Астерион, 2009. – С. 268–273.
13. Суперанская А.В. Общая терминология: вопросы теории / Александра Васильевна Суперанская. – М. : Наука, 2012. – 247 с.
14. Ткачёва Л.Б. Основные закономерности английской терминологии / Людмила Борисовна Ткачёва. – Томск : Изд-во Том. ун-та, 1987. – 200 с.
15. Хижняк С.П. Юридическая терминология: формирование и состав / Сергей Петрович Хижняк. – Саратов : Изд-во Саратов. гос. ун-та, 1997. – 134 с.
16. Подстрахова А.В. Перевод юридического текста: проблемы лингвистической и межкультурной коммуникации [Электронный ресурс] / А.В. Подстрахова. – Режим доступа : <http://www.my-luni.ru/journal/clauses/115/>

REFERENCES

1. Bohatyreva E. D. Khudozhestvennyj perevod kak ynterpretatsyia: na materyale frantsuzskeykh perevodov poemy A. S. Pushkina "Mednyj vsadnyk": avtoref. dyss. ... kand. fylol. nauk : spets. 10.01.08 / E.D. Bohatyreva. – M., 2007. – [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu do resursu : <http://imli.ru/indekh.php/dissertatsionnyj-sovet-d-002-209-02-obshchee/dissertatsionnyj-sovet-d-002-209-02/1565-bogatyreva-e-d>
2. Bushev A. B. Termynoobrazovanye v iurydycheskom dyskurse y sposoby perevoda termynov / Aleksandr Borysovykh Bushev. – M., 2010. – 243 s.
3. Hlushko M.M. Funktsyonal'nyj styl' obschestvennogo iazyka y metody eho ysledovanyia / Mahda Maksovna Hlushko. – M. : Yzd-vo MHU, 1974. – 120 s.
4. Horodetskiy B.Yu. Termyn kak semanticheskiy fenomen (v kontekste perevodcheskoj leksykohrafyy) / Borys Yur'evykh Horodetskiy. – M.: Nauka, 2006. – 204 s.
5. Dem'iankov V.Z. Linyhvysticheskaia ynterpretatsyia teksta: Unyversal'nye y natsyonal'nye (ydyoetnycheskiye) stratelyy / Valeryj Zakyevykh Dem'iankov // Yazyky slavianskoj kul'tury. – 2001. – S. 309–323.
6. Komyssarov V.N. Obschaia teoryia perevoda. Problemy perevodovedeniya v osveschenyy zarubezhnykh uchenykh : ucheb. posobyie / Vylen Naumovykh Komyssarov. – M.: CheRo, 2000. – 136 s.

7. Lotte D.S. Osnovy postroeniya nauchno-tekhnicheskoy terminologiy / Dmytyryj Semenovykh Lotte. – M. : Yzd-vo Akademiy nauk SSSR, 1961. – 159 s.
8. Muschynyna M.M. O pravovoy lynchvystyke v Hermanyy y Avstryy / Maryia Mykhajlovna Muschynyna. – Barnaul : Altapress, 2004. – 351 s.
9. Nekrasova T.P. Osobennosti perevoda iurydycheskoj terminologiy s russkoho iazyka na anhlyjskij iazyk : avtoref. dys. ... kand. fylol. nauk: 10.02.20 / T.P. Nekrasova – M., 2013. – [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu do resursu : <http://www.dissercat.com/content/osobennosti-perevoda-yuridicheskoi-terminologii-s-russkogo-yazyka-na-angliiskii-azyk>
10. Sdobnykov V.V. Teoryia perevoda : ucheb. dlia studentov lynchvystycheskykh vuzov y fakul'tetov ynostrannykh iazykov / Vadym Vytalyevykh Sdobnykov. – M. : ACT: Vostok-Zapad, 2007. – 448 s.
11. Semko S.A. O hermenevticheskom aspekte perevoda / S. A. Semko, H. P. Riabov // Ynformatsyonno-kommunikatyvnye aspekty perevoda : sb. nauch. tr. – Nyzhnyj Novhorod : NHLU ym. N. A. Dobroliubova, 1998. – Ch. 2.
12. Sokolov F.A. Perevod kak estetycheskaia ynterpretatsiya teksta / Fedor Aleksesevykh Sokolov // Estetyka y etyka v yzmeniaiuschemsia myre. – SPb. : Asteryon, 2009. – S. 268–273.
13. Superanskaia A.V. Obschaia terminologiya: voprosy teoryy / Aleksandra Vasyl'evna Superanskaia . – M. : Nauka, 2012. – 247 s.
14. Tkachiova L.B. Osnovnye zakonomernosti anhlyjskoj terminologiy / Liudmyla Borysovna Tkachiova. – Tomsk : Yzd-vo Tom. un-ta, 1987. – 200 s.
15. Khyzhniak S.P. Yurydycheskaia terminologiya: formirovanye y sostav / Serhej Petrovykh Khyzhniak. – Saratov : Yzd-vo Sarat. hos. un-ta, 1997. – 134 s.
16. Podstrakhova A.V. Perevod iurydycheskoho teksta: problemy lynchvystycheskoj y mezhkul'turnoj komunikatsyy / A.V. Podstrakhova. – [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu do resursu : <http://www.my-luni.ru/journal/clauses/115/>

Дата надходження до редакції 15.11.2017